

An aerial photograph of a dense, snow-covered forest. The trees are heavily laden with snow, creating a textured, white landscape. In the upper right quadrant, a bright, glowing light source, possibly the sun or a fire, illuminates the scene, casting a warm, orange and yellow glow over the surrounding snow. The overall color palette is dominated by whites and blues, with the warm light providing a focal point of contrast.

Pohjois-Pohjanmaan elinikäisen ohjauksen toimenpidesuunnitelma

Pohjois-Pohjanmaan Elinikäisen
ohjauksen yhteistyöryhmä
kokous 15.12.2021

Ajankohtaista

- **Kysymys aikuislukion erityisohjauksesta (Mia Vartiainen, OPH)**
Uuden lukiolain (714/2018 28§) myötä opiskelijalle tuli oikeus saada erityisopetusta myös aikuislukiossa. Aikuisten lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteissa (2019) on tästä oma erillinen lukunsa (4.2). Aikuislukioon liittyvissä kysymyksissä voi olla yhteydessä teijo.koljonen@oph.fi
- **Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 ESR+**
Toimintalinja 4: Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi
Esitys rahoitusasiantuntija Riitta Ollila (Jo info ESR 2021-2027)
- **Työmarkkinoihin ja koulutukseen liittyvää ennakointitietoa** <https://www.ely-keskus.fi/pohjois-pohjanmaa-ennakointi-ja-kohtaanto>
Väestö ja työllisyys, Pohjois-Pohjanmaa ja seutukunnat
Hoitoalan työmarkkina- ja koulutusnäkymiä

Elinikäisen ohjauksen 2023 strategiatyö Pohjois-Pohjanmaalla:

POP ELO
työryhmän
näkemykset
elinikäisen
ohjauksen
nykytilasta ja
haasteista
alueella
8/2020

Valtakunnal-
linen elin-
ikäisen
ohjauksen
strategia 2020-
2023
Julkistaminen
3.12.2020

POP ELO-
työryhmän
näkemykset
alueen hyvistä
käytännöistä ja
kehittämiskohteista
2/2021

Alueen
laajemman
ohjausverkoston
näkemykset
hyvistä
käytännöistä ja
kehittämiskohteista
Kuusi työpajaa
02 - 03/2021

Strategiasta
toiminta-
suunnitelma
-työpaja
04 2021

Koonti
nykytila,
kehittämiskohteet ja
toimenpiteet
9-11/2021
->
Alustava POP
ELO
toimintasuunnitelma

Alustavan
POP ELO
toiminta-
suunnitelman
läpikäynti
POP ELO
työryhmän
kanssa,
12/2021
Kehittäjä-
ryhmien
kokoaminen

Elinikäisen ohjauksen strategian tavoitteet

Saavutettavasti ja asiakaslähtöisesti

Jokaisella on mahdollisuudet ja taidot tehdä tietoisesti suunnitelmia sekä koulutus- ja työurapäätöksiä muuttuvassa työn maailmassa

Digitaalisesti ja monikanavaisesti

Toimiva jatkuvan oppimisen digitaalinen palvelukokonaisuus, jossa ohjaus ja urasuunnittelunäkökulma ovat keskiössä palvellen sujuvasti elinikäistä oppijaa mm. tekoälyä hyödyntäen

Laadukkaasti

Ohjaustyötä tekeillä on valmiudet ja osaaminen laadukkaaseen monikanavaisen ohjaustyöhön

Yhdenvertaisesti ja kestävästi

Ohjaus edistää tasa-arvoista, oikeudenmukaista ja monimuotoista yhteiskuntaa Suomessa

Monialaisesti ja koordinoitusti

Ohjausta toteuttavien sektoreiden yhteistyö on sujuvaa ja työnjako selvää ja kehittämistoimet suunnitellaan ja tehdään monihallinnollisena yhteistyönä

Tietoon perustuen

Ohjauksen järjestämistä koskevat päätökset perustuvat tietoon ja tiedonhallintavälineet tuovat jatkuvuutta koko elinkaaren aikaiseen ohjaukseen

POP ELO toimenpidesuunnitelma 2022- 2023

Tarkastellaan alustavaa alueen elinikäisen ohjauksen POP ELO toimintasuunnitelmaa elinikäisen ohjauksen strategian eri tavoitteiden pohjalta:

- Nykytila, meneillään olevaa kehittämistoiminta
- Yhteiset kehittämistoimenpiteet
- Muut kehittämiskohteet

Peilataan POP ELO toimintasuunnitelmaa myös valtakunnalliseen kehittämistoimintaan

Miten täydentäisitte tai korjaisitte alustavaa POP ELO toimintasuunnitelmaa ?

Mitkä olisivat tärkeimpiä yhteisiä kehittämistoimenpiteitä (turkoosilla vahvistetut kohdat)?

Nykytila, meneillään olevaa kehittämistoimintaa:

- Työnhakijoiden ohjausta kehitetään ja siihen lisätty/lisätään resursseja (ohjaamot, kuntakokeilut ja te-toimisto)
- Aikuisten erityisesti työssäkäyvien ja yrittäjien matalankynnyksen ohjauspalveluiden saatavuudessa kehitettävää – kehitetään parhaillaan aktiivisesti hankkeissa
- Monialaisuuden ja yhden luukun periaatteen toteutumista kehitetään ja vahvistetaan
- Siirtymävaiheen ohjausta perusasteelta toiselle asteelle ja siitä eteenpäin kehitetään yhteistyössä
- Nuorten ohjausta ja elämäntieteen tukemista vahvistetaan ohjaamoissa

Valtakunnallisia toimenpiteitä:

- Uraohjauksen kehittäminen työllisyyspalveluissa (Pohjoismainen malli), 2022 ->
- Opinto-ohjauksen kehittämisohjelma ja resurssit, 2020 ->
- Urasuunnittelutaitojen kehittäminen ja työssä olevien proaktiivinen ohjaus, 2021->

Pohjois-Pohjanmaan yhteisiä kehittämistoimenpiteitä:

- Ohjauksen alueellisen koordinaation kehittäminen: ohjauksen palvelukartta
- Alueellinen vanhempainilta (oppivelvollisuuden laajentuminen, hakuvelvoite, etuudet, nuorten palvelut)

Muita kehittämiskohteita:

- Selkokielen palvelun ja viestinnän kehittäminen
- Asiakaslähtöinen erityisryhmien/aliedustettujen ryhmien ohjauksen kehittäminen esim. täsmätyökykyiset, yli 50-vuotiaat
- Työelämä- ja uratiedon integrointi tiiviimmin koulutukseen

Nykytila, meneillään olevaa kehittämistoimintaa:

- Jatkuvan oppimisen digitaalinen palvelukokonaisuuden toteutus alkuvaiheessa
- Digitaalinen ohjaus yleistynyt alueella, eri toimijoilla ja sektoreilla erilaisia digitaalisia välineitä käytössä
- Osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen digitaalisia välineitä käytössä vaihtelevasti
- Opetus- ja ohjaushenkilöstön digiosaamista kehitetty ja tuotettu materiaalia
- Aikuisten ohjausta ja koulutustarjontaa koottu yhteen

Valtakunnallisia toimenpiteitä:

- Jatkuvan oppimisen digitaalinen palvelukokonaisuus, 2000-> Toimiva digitaalinen ohjaus- ja kartoituspalvelukokonaisuus, ->2023
- Työmarkkinatori 2022

Pohjois-Pohjanmaan yhteisiä kehittämistoimenpiteitä:

- Ohjausta verkossa -järjestelmä osaksi TE-palveluiden sähköisiä työkaluja
- Tietoa alueelle hankkeissa kehitetyistä digitaalisista ohjauksen palveluista ja välineistä
- Ohjaustyötä tekevien digitaitojen edistäminen alueella, rahoituskanavien selvittäminen, koulutuksista tiedottaminen ja järjestäminen verkostossa
- Selvitetään aikuisten alueellisten TNO-palveluiden ja koulutustarjonnan digitaalisia kokoamismahdollisuuksia (opintopolku, työmarkkinatori, muut ratkaisut)

Muita kehittämiskohteita:

- Digitaalinen, helposti saavutettava ohjauksen peruskoulutus

Nykytila, meneillään olevaa kehittämistoiminta:

- Alueella vahvaa asiantuntemusta ohjauksen kouluttamiseen mm. yliopisto ja OAMK / AMOK → ohjauksen peruskoulutusta saatavilla mm. opinto-ohjaajakoulutus, myös uraohjauksen erikoistumiskoulutusta järjestetty
- Monipuolista lisäkoulutusta ohjaukseen mm. hankkeiden kautta, myös pienempiä ohjausosaamisen valmennuksia esim. työpajaohjaajien perusohjaustaidot, työpaikkaohjaajakoulutus

Valtakunnallisia toimenpiteitä:

- Ohjaajakoulutusten kokonaisarviointi ja kompetenssit, 2021->
- Ohjaajien täydennyskoulutukset, 2022->

Pohjois-Pohjanmaan yhteisiä kehittämistoimenpiteitä:

- Edistetään ohjauskoulutuksen saatavuutta alueella (ks. myös kohta 2), rahoituskanavien selvittäminen, koulutuksista tiedottaminen ja järjestäminen verkostossa esim. ohjausperusosaaminen, digitaalinen ohjaus (esim. CMOOC), monikanavainen ohjaus, moniammatillinen yhteistyö ohjauksessa, erityisopiskelijoiden ohjaus, erityisryhmien ohjaus (maahanmuuttajat, NEPSY-nuoret), ennakointi- ja tulevaisuusosaaminen, osaamisen tunnistaminen

Muita kehittämiskohteita:

- Matalankynnyksen, porrastettua, nonstop- ohjauskoulutusta enemmän
- Uraohjaajan ABC-verkkotesti
- Yrittäjien ohjaustaitojen kehittäminen esim. vastavalmistuneiden perehdyttäminen

Nykytila, meneillään olevaa kehittämistoimintaa:

- Alueella useita segregaaation lieventämiseen, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseen liittyviä hankkeita (Pois piilosta potentiaali – kehittämisverkosto (ja-hanke), Tytöt ja teknologia –hanke (OAMK ja koulutusavain), Tasa-arvo tutuksi –hanke DIAK päättynyt
- Erityisryhmien ohjauspalveluita kehitetty mm. Oulun osaamiskeskus maahanmuuttajataustaisille työnhakijoille
- Hankkeissa kehitetty myös opetus- ja ohjaushenkilöstön osaamista erilaisten asiakkaiden kohtaamiseen

Valtakunnallisia toimenpiteitä:

- Ohjaajakoulutusten kokonaisarviointi ja kompetenssit, 2021->
- Ohjaajien täydennyskoulutukset, 2022->

Pohjois-Pohjanmaan yhteisiä kehittämistoimenpiteitä:

- Tuodaan esille työelämän ja koulutuksen segregaaation kysymyksiä esim. blogi-sarja, lehtikirjoitukset, tilastotieto
- Ohjaustyötä tekevien tietoisuus yhdenvertaisuudesta ja kestävyyydestä POP ELO yhteistyöryhmän teemakokous aiheesta, kevät 2022
- Aiheeseen liittyvistä koulutuksista tiedottaminen

Muita kehittämiskohteita:

- Yhdenvertaisuuden ja kestävyiden aiheiden integroiminen muihin koulutuksiin/valmennuksiin
- Pojat hoitoalalle -kampanja

5

Monialainen ja koordinoitu kokonaisuus

Ohjausta toteuttavien sektoreiden yhteistyö on sujuvaa ja työnjako selvää ja kehittämistoimet suunnitellaan ja tehdään monihallinnollisena yhteistyönä

Nykytila, meneillään olevaa kehittämistoimintaa:

- Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen toiminta käynnistymässä
- ELO-yhteistyöryhmä ja -verkostotyö alueella hyvin koordinoitu, myös muuta ohjausalan ammattilaisten yhteistyötä eri verkostoissa
- Hyvää, toimivaa nivelvaiheyhteistyötä, kehitetään edelleen

HUOM ! Elinikäisen ohjauksen kokonaisuudessa on koordinaatiotarpeita, Tärkeys POP-ELO: 1

Valtakunnallisia toimenpiteitä:

- Monialaisen ohjauksen kehittäminen (tukirakenne, lainsäädäntö, kehittämistoimet), 2021->
- Elinikäisen ohjauksen koordinaatio, 2021->

Pohjois-Pohjanmaan yhteisiä kehittämistoimenpiteitä:

- Ohjauksen alueellisen koordinaation kehittäminen, kartta alueen ohjauspalveluista (ks. myös kohta Saavutettavasti ja asiakaslähtöisesti)
- Alueen ELO-toimijaverkoston yhteistyön kehittäminen lähiverkostoihin esim. jatkuvan oppimisen tai työelämän kehittämisen verkostot

Muita kehittämiskohteita:

- POP ELO-yhteistyöryhmän yhteistyö ESR+-rahastohaun teemojen ideoinnissa

x

Nykytila, meneillään olevaa kehittämistoimintaa:

- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ja Pohjois-Pohjanmaan liiton ennakointityö ja -materiaalit, ennakkoinnin ja työmarkkinatiedon työkalut ja alustat tuttuja
- Palvelua tarjoavat organisaatiot toteuttavat omien laatujärjestelmiensä edellyttämiä palautekyselyjä ja arviointikyselyjä
- Monia hankkeita alueella, joilla yhtymäkohtia tiedolla johtamiseen/ennakointiin

Valtakunnallisia toimenpiteitä:

- Ohjauksen laadun ja strategian toteutumisen seuranta, 2021-> Ohjaustyön palvelujen palautejärjestelmä (valtakunnallinen, määrälliset ja laadulliset mittarit)

Pohjois-Pohjanmaan yhteisiä kehittämistoimenpiteitä:**Ohjaustyöhön soveltuva tietoa ja osaamista**

- Ennakointitietoa ja ennakointiosaamista ohjaustyön tueksi
- Alueen jatkuvan oppimisen ja elinikäisen ohjauksen verkostossa jaetaan alueen ennakointitietoa mm. Tiedolla kohtaantoa – hankkeessa koottua tietoa (väestö- ja työllisyystilanne, toimialakohtaiset kohtaantoraportit)
- Koulutussarja Tiedolla johtamisesta, 2022 (Tiedolla kohtaantoa –hanke)

Muita kehittämiskohteita:

- Alueen elinikäisen ohjauksen laadun mittaaminen
- Ennakointitieto hajallaan -> Koonti ja käyttäjäystävällinen palvelumuotoilu

POP ELO yhteiset kehittämiskohteet 2022-2023 ?

1) Ohjauksen alueellisen koordinaation kehittäminen -> KEHITTÄJÄRYHMÄ 1 ?

Laaditaan alueelle ohjauksen palvelukartta

Selvitetään myös aikuisten alueellisten TNO-palveluiden ja koulutustarjonnan digitaalisia kokoamismahdollisuuksia

2) Yhdenvertaisuuden ja kestävyiden edistäminen alueella- > KEHITTÄJÄRYHMÄ 2 ?

Tuodaan esille yleisesti työelämän ja koulutuksen segregaatiota esim. blogi-sarja, lehti-kirjoitukset, tilastotieto

Lisätään ohjaustyötä tekevien tietoisuutta yhdenvertaisuudesta ja kestävydestä mm. POP ELO yhteistyöryhmän teemakokous aiheesta, kevät 2022

3) Alueen ELO-toimijaverkoston yhteistyön kehittäminen suhteessa lähiverkostoihin

4) Välitetään tietoa alueelle eri hankkeissa kehitetyistä digitaalisista ohjauksen palveluista ja välineistä

5) Edistetään ohjauskoulutuksen saatavuutta alueella

Rahoituskanavien selvittäminen, koulutuksista tiedottaminen ja järjestäminen verkostossa

6) Ennakointitietoa ja ennakointiosaamista ohjaustyön tueksi

Elinikäisen ohjauksen verkostossa jaetaan alueen ennakointitietoa

Koulutussarja Tiedolla johtamisesta, 2022 (Tiedolla kohtaantoa –hanke)

A festive winter scene featuring a white ceramic mug with a pinecone design, cinnamon sticks, and pinecones on a snowy surface. The mug is on the left, and the cinnamon sticks and pinecones are on the right. The background is a soft, out-of-focus white with falling snow.

▪ Kiitos !